

Een nieuwe naamlijst van de Nederlandse Trichoptera met een faunistische literatuurlijst vanaf 1934

door

D. C. GEIJSKES en F. C. J. FISCHER

Sedert het verschijnen van de laatste opgave van FISCHER (1934) is door voortgezet onderzoek het aantal bekende inlandse Trichoptera-soorten belangrijk toegenomen. Bovendien zijn zovele veranderingen op nomenclatorisch gebied doorgevoerd, dat de samenstelling van een nieuwe naamlijst voor de Nederlandse Trichoptera een noodzaak werd. Als derde motief bleek een aanvullende faunistische literatuurlijst gewenst, om een hanteerbaar overzicht te hebben van de vele verspreide mededelingen, die over deze orde in de jaren na 1934 zijn gepubliceerd.

In zijn „Verzeichnis” gaf FISCHER 153 Trichoptera-soorten als inlands op, waarbij in zijn „Aantekeningen” (1936) en „Aanvullingen” (1948) dit aantal tot 167 opklom. Thans is een totaal bereikt van 177 soorten. Hieronder schuilen echter zes soorten, waarvan het voorkomen in Nederland als dubieus moet worden beschouwd. Deze zijn in de naamlijst van een vraagteken voorzien. Het zijn: *Rhyacophila fasciata*, *Hydroptila cornuta*, *Plectrocnemia geniculata*, *Hydropsyche guttata*, *Triaenodes conspersus* en *Homilia leucophaea*. Daarnaast zijn de navolgende soorten alleen op basis van de larve als inlands opgegeven, terwijl de bevestiging door imagines nog ontbreekt. Dit zijn: *Glossosoma conformis*, *Rhyacophila nubila*, *Rhyacophila vulgaris*, *Hydroptila tineoides*, *Drusus biguttatus*, *Allogamus auricollis* en *Micrasemodes minimus*.

Voor de systematische indeling is gebruik gemaakt van het systeem door FISCHER in zijn „Trichopterorum Catalogus” gevolgd, waarvan ook de nomenclatuur op enkele uitzonderingen na is overgenomen. De wijzigingen hierin zijn een gevolg van de zienswijze van SCHMID (1951) „Monographie du genre Halesus (Trich.)”, *Trab. Mus. Cienc. nat. Barcelona* 1 (3): 5—72; en (1955) „Contribution à l'étude des Limnophilidae (Trichoptera)”, *Mitt. schweiz. ent. Ges.* 28 Beiheft, 245 pp. en van het werk van NEBOISS (1963) „The Trichoptera types of species described by J. Curtis”, *Beitr. Ent.* 13 (5/6): 582—635.

De voornaamste naamsveranderingen hebben plaatsgevonden onder de Hydroptilidae, Phryganeidae, Leptoceridae en Limnephilidae. Binnen een genus zijn de soorten alfabetisch gerangschikt.

De literatuurlijst omvat de publicaties die verschenen zijn na 1934, omdat in het „Verzeichnis” alle oudere opgaven over de Nederlandse Trichoptera verwerkt zijn. De sindsdien verschenen faunistische publicaties omvatten 64 nummers, een teken dat de belangstelling voor deze insektenorde in ons land toegenomen is. Dit is mede gestimuleerd door de intensivering van het limnologisch onderzoek in Nederland, dat in de laatste vijftien jaren belangrijk is uitgebreid. Wij zijn de heer L. W. G. HIGLER te Austerlitz erkentelijk voor de aanvullingen die ons door hem voor dit overzicht verstrekt zijn.

Het moge betreurd worden dat van de gelegenheid geen gebruik is gemaakt om een nieuwe catalogus van de Nederlandse Trichoptera samen te stellen, maar

deze opgave zou momenteel teveel moeite en tijd kosten. De veranderingen in de faunistische samenstellingen van diverse biotopen door watervervuiling spelen hierbij ook een rol. De samenstellers van deze nieuwe naamlijst en het literatuur-overzicht hopen met deze bijdrage de studie van de Nederlandse Trichoptera opnieuw te bevorderen.

TRICHOPTERA

GLOSSOSOMATIDAE Wallengren, 1891.

Glossosoma Curtis, 1834.

G. conformis Neboiss, 1963 (= *boltoni* auct. nec Curtis), larven.

Agapetus Curtis, 1834.

A. fuscipes Curtis, 1834.

A. laniger (Pictet, 1834).

A. ochripes Curtis, 1834 (= *comatus* (Pict.)).

RHYACOPHILIDAE Stephens, 1836.

Rhyacophila Pictet, 1834.

R. dorsalis (Curtis, 1834).

?*R. fasciata* Hagen, 1859.

R. nubila (Zetterstedt, 1840), larven.

R. septentrionis MacLachlan, 1865.

R. vulgaris Pictet, 1834, larven.

PHILOPOTAMIDAE Stephens, 1829.

Wormaldia MacLachlan, 1865.

W. occipitalis (Pictet, 1834).

W. subnigra MacLachlan, 1865.

Chimarra Stephens, 1829.

C. marginata (Linnaeus, 1767).

HYDROPTILIDAE Stephens, 1836.

Ptilocolepus Kolenati, 1848.

P. granulatus (Pictet, 1834).

Agraylea Curtis, 1834.

A. multipunctata Curtis, 1834.

A. sexmaculata Curtis, 1834 (= *pallidula* McL.).

Ithytrichia Eaton, 1873.

I. lamellaris Eaton, 1873.

Tricholeiochiton Kloet & Hincks, 1944.

T. fagesii (Guinard, 1879).

Oxyethira Eaton, 1873.

O. falcata Morton, 1893.

O. flavicornis (Pictet, 1934) (= *costalis* auct. nec Curtis).

O. simplex Ris, 1897.

O. tristella Klapálek, 1895.

Orthotrichia Eaton, 1873.*O. angustella* (MacLachlan, 1865).*O. costalis* (Curtis, 1834) (= *tetensii* Kolbe).**Hydroptila** Dalman, 1819.*?H. cornuta* Mosely, 1922.*H. dampfi* Ulmer, 1929.*H. pulchricornis* Pictet, 1834.*H. sparsa* Curtis, 1834.*H. tineoides* Dalman, 1819 (= *femoralis* (Eaton)), larven.*H. vectis* Curtis, 1834 (= *maclachlani* Klapálek).**POLYCENTROPODIDAE** Ulmer, 1903.**Neureclipsis** MacLachlan, 1864.*N. bimaculata* (Linnaeus, 1758).**Plectrocnemia** Stephens, 1836.*P. conspersa* (Curtis, 1834).*?P. geniculata* MacLachlan, 1871.**Polycentropus** Curtis, 1835.*P. flavomaculatus* (Pictet, 1834) (= *multiguttatus* Curtis, 1835).*P. irroratus* (Curtis, 1835) (= *multiguttatus* auct. nec Curtis).**Holocentropus** MacLachlan, 1878.*H. dubius* (Rambur, 1842).*H. insignis* Martynov, 1924.*H. picicornis* (Stephens, 1836).*H. stagnalis* (Albarda, 1874).**Cyrnus** Stephens, 1836.*C. crenaticornis* (Kolenati, 1859).*C. flavidus* MacLachlan, 1864.*C. insolutus* MacLachlan, 1878.*C. trimaculatus* (Curtis, 1834).**PSYCHOMYIIDAE** Walker, 1852.**Ecnomus** MacLachlan, 1864.*E. tenellus* (Rambur, 1842).**Lype** MacLachlan, 1878.*L. phaeopa* (Stephens, 1836).*L. reducta* (Hagen, 1868).**Tinodes** Curtis, 1834.*T. assimilis* MacLachlan, 1865.*T. pallidulus* MacLachlan, 1878.*T. waeneri* (Linnaeus, 1758).**Psychomyia** Latreille, 1829.*P. pusilla* (Fabricius, 1781).**HYDROPSYCHIDAE** Curtis, 1835.**Hydropsyche** Pictet, 1834.*H. angustipennis* (Curtis, 1834).

- H. contubernalis* MacLachlan, 1865.
H. exocellata Dufour, 1841.
? *H. guttata* Pictet, 1834.
H. instabilis (Curtis, 1834).
H. ornatula MacLachlan, 1878.
H. pellucidula (Curtis, 1834).
Cheumatopsyche Wallengren, 1891.
C. lepida (Pictet, 1834).

PHRYGANEIDAE Leach, 1815.

- Agrypnia** Curtis, 1835.
A. pagetana Curtis, 1835.
Dasystegia Wallengren, 1880.
D. obsoleta (Hagen, 1864).
D. varia (Fabricius, 1793).
Oligostomis Kolenati, 1848.
O. reticulata (Linnaeus, 1761).
Hagenella Martynov, 1924.
H. clathrata (Kolenati, 1848).
Oligotricha Rambur, 1842.
O. striata (Linnaeus, 1758) (= *ruficrus* (Scopoli)).
Phryganea Linnaeus, 1758.
P. bipunctata Retzius, 1783 (= *striata* auct. nec L.).
P. grandis Linnaeus, 1758.
Trichostegia Kolenati, 1848.
T. minor (Curtis, 1834).

MOLANNIDAE Wallengren, 1891.

- Molanna** Curtis, 1834.
M. albicans (Zetterstedt, 1840) (= *palpata* McL.).
M. angustata Curtis, 1834.
Molannodes MacLachlan, 1866.
M. tinctus (Zetterstedt, 1840) (= *zelleri* McL.).

ODONTOCERIDAE Wallengren, 1891.

- Odontocerum** Leach, 1815.
O. albicorne (Scopoli, 1763).

LEPTOCERIDAE Leach, 1815.

- Triaenodes** MacLachlan, 1865.
T. bicolor (Curtis, 1834).
? *T. conspersus* (Rambur, 1842).
T. reuteri MacLachlan, 1880.
T. simulans Tjeder, 1929.
Erotesis MacLachlan, 1877.
E. baltica MacLachlan, 1877.

Adicella MacLachlan, 1877.*A. reducta* (MacLachlan, 1865).**Athripsodes** Billberg, 1820.*A. albifrons* (Linnaeus, 1758).*A. alboguttatus* (Hagen, 1860).*A. annulicornis* (Stephens, 1836).*A. aterrimus* (Stephens, 1836).*A. cinereus* (Curtis, 1834).*A. dissimilis* (Stephens, 1836).*A. fulvus* (Rambur, 1842).*A. nigronervosus* (Retzius, 1783).*A. riparius* (Albarda, 1874).*A. senilis* (Burmeister, 1839).**Homilia** MacLachlan, 1877.*?H. leucophaea* (Rambur, 1842).**Leptocerus** Leach, 1815.*L. interruptus* (Fabricius, 1775).*L. tineiformis* Curtis, 1834.**Setodes** Rambur, 1842.*S. argentipunctellus* MacLachlan, 1877.*S. punctatus* (Fabricius, 1793).*S. viridis* (Fourcroy, 1785).**Mystacides** Berthold, 1827.*M. azurea* (Linnaeus, 1761).*M. longicornis* (Linnaeus, 1758).*M. nigra* (Linnaeus, 1758).**Oecetis** MacLachlan, 1877.*O. furva* (Rambur, 1842).*O. lacustris* (Pictet, 1834).*O. notata* (Rambur, 1842).*O. ochracea* (Curtis, 1825).*O. testacea* (Curtis, 1834).*O. tripunctata* (Fabricius, 1793).**GOERIDAE** Ulmer, 1903.**Goera** Stephens, 1829.*G. pilosa* (Fabricius, 1775).**Lithax** MacLachlan, 1876.*L. obscurus* (Hagen, 1859).**Silo** Curtis, 1830.*S. nigricornis* (Pictet, 1834).*S. pallipes* (Fabricius, 1781).*S. piceus* (Brauer, 1857).**LIMNEPHILIDAE** Kolenati, 1848.**Ironoquia** Banks, 1916 (= *Caborius* Navás, 1918).*I. dubia* (Stephens, 1837).

Apatania Kolenati, 1848.

A. fimbriata (Pictet, 1834).

Drusus Stephens, 1837.

D. annulatus (Stephens, 1837).

D. biguttatus (Pictet, 1834), larven.

D. trifidus MacLachlan, 1868.

Grammotaulius Kolenati, 1848.

G. nigropunctatus (Retzius, 1783) (= *atomarius* (F.)).

G. nitidus (Müller, 1764).

G. submaculatus (Rambur, 1842).

Glyptotaelius Stephens, 1837.

G. pellucidus (Retzius, 1783).

Limnephilus Leach, 1815.

L. affinis Curtis, 1834.

L. auricula Curtis, 1834.

L. binotatus Curtis, 1834 (= *xanthodes* McL.).

L. bipunctatus Curtis, 1834.

L. centralis Curtis, 1834.

L. decipiens (Kolenati, 1848).

L. elegans Curtis, 1834.

L. extricatus MacLachlan, 1865.

L. flavicornis (Fabricius, 1787).

L. fuscicornis Rambur, 1842.

L. griseus (Linnaeus, 1758).

L. hirsutus (Pictet, 1834).

L. ignavus MacLachlan, 1865.

L. incisus Curtis, 1834 (= *Colpotaulius incisus* (Curt.)).

L. lunatus Curtis, 1834.

L. luridus Curtis, 1834.

L. marmoratus Curtis, 1834.

L. nigriceps (Zetterstedt, 1840).

L. politus MacLachlan, 1865.

L. rhombicus (Linnaeus, 1758).

L. sparsus Curtis, 1834.

L. stigma Curtis, 1834.

L. subcentralis Brauer, 1857.

L. vittatus (Fabricius, 1798).

Anabolia Stephens, 1837.

A. brevipennis (Curtis, 1834).

A. nervosa (Curtis, 1834).

Rhadicoleptus Wallengren, 1891.

R. alpestris (Kolenati, 1848).

Chaetopteryx Stephens, 1829.

C. major MacLachlan, 1876.

C. villosa (Fabricius, 1798).

Annitella Klapálek, 1907.

A. obscurata (MacLachlan, 1876).

Potamophylax Wallengren, 1891.

P. cingulatus (Stephens, 1837).

P. latipennis (Curtis, 1834) (= *stellatus* (Curt.)).

P. luctuosus (Piller & Mitterpacher, 1783).

P. nigricornis (Pictet, 1834).

P. rotundipennis (Brauer, 1857).

Halesus Stephens, 1836.

H. digitatus (Schränk, 1781).

H. radiatus interpunctatus (Zetterstedt, 1840).

H. tessellatus (Rambur, 1842).

Melampophylax Schmid, 1955.

M. mucoreus (Hagen, 1861) (= *guttatipennis* (McL.)).

Parachiona Thomson, 1891.

P. picicornis (Pictet, 1834).

Enoicyla Rambur, 1842.

E. pusilla (Burmeister, 1839).

Stenophylax Kolenati, 1848.

S. permistus MacLachlan, 1895.

S. speluncarum MacLachlan, 1875.

Micropterna Stein, 1874.

M. lateralis (Stephens, 1837).

M. sequax MacLachlan, 1875.

Allogamus Schmid, 1955.

A. auricollis (Pictet, 1834), larven.

Hydatophylax Wallengren, 1891.

H. infumatus (MacLachlan, 1865).

BRACHYCENTRIDAE Ulmer, 1903.

Brachycentrus Curtis, 1834.

B. subnubilus Curtis, 1834.

Oligoplectrum MacLachlan, 1868.

O. maculatum (Fourcroy, 1785).

Micrasemodes Lestage, 1936.

M. minimus (MacLachlan, 1876), larven.

LEPIDOSTOMATIDAE Ulmer, 1903.

Crunoecia MacLachlan, 1876.

C. irrorata (Curtis, 1834).

Lepidostoma Rambur, 1842.

L. hirtum (Fabricius, 1775).

Lasiocephala Costa, 1857.

L. basalis (Kolenati, 1848).

SERICOSTOMATIDAE MacLachlan, 1876.

Sericostoma Latreille, 1825.

S. pedemontanum MacLachlan, 1876.

- S. personatum* (Spence, 1826).
S. timidum MacLachlan, 1880.
S. turbatum MacLachlan, 1876.
Notidobia Stephens, 1829.
N. ciliaris (Linnaeus, 1761).

BERAEIDAE Wallengren, 1891.

- Beraea** Stephens, 1833.
B. maurus (Curtis, 1834).
B. pullata (Curtis, 1834).
Ernodes Wallengren, 1891.
E. articularis (Pictet, 1834).
Bereodes Eaton, 1867.
B. minutus (Linnaeus 1761).

Summary

In a new checklist 177 species of Trichoptera are recorded, known from the Netherlands. Six of them are doubtful as they were not found any more and seven species are mentioned from the larvae only. System and nomenclature have been copied from FISCHER's Trichopterorum Catalogus (1960—1970) but a few exceptions were necessary by the work of SCHMID (1951, 1955) and by that of NEBOISS (1963). Sixty-four articles of the faunistic literature are enumerated, published since 1934, as the older literature before that time was already listed by FISCHER.

Faunistische Literatuur na 1934

- ARNOUD, Br., 1955. (Kokertjes van Silo sp.). *Natuurh. Maandbl.* 44: 42.
 ———, 1956. (Goëra pilosa F.). *Natuurh. Maandbl.* 45: 15.
 ———, 1956. (Drusus annulatus, Wormaldia occipitalis (imag.)). *Natuurh. Maandbl.* 45: 45—46.
 ———, 1957. (Enkele zeldzame en vele andere soorten Trichoptera uit Zuid-Limburg; kokers van larven en poppen). *Natuurh. Maandbl.* 46: 50—51.
 ———, 1957. (Neureclipsis bimaculata (fuijke van larve), Lithax obscurus (poppenhuisjes), Hydroptila sp. (poppenhuisjes). *Natuurh. Maandbl.* 46: 112.
 ———, 1957. (Lithax obscurus Hag. (poppen en imagines) met foto van poppenkokertjes L. obsc. en van Silo nigricornis). *Natuurh. Maandbl.* 46: 112—113.
 ———, 1959. Dicyphus pallicornis Fieb. het wantsje op vingerhoedskruid en Enoicyla pusilla Burm., een Trichopteron. *Natuurh. Maandbl.* 48: 78—80.
 ———, 1960. Een kokerjuffer, Anabolia nervosa. *De Zwerver* 20: 143—145.
 ———, 1962. (Mededeling vergadering 7 febr. 1962). *Natuurh. Maandbl.* 51: 18.
 ———, 1964. Tinodes waeneri L. (larvegangen), Triaenodes sp. (larvehuisjes), Oxyethira costalis (larvehuisjes). *Natuurh. Maandbl.* 53: 162.
 BOVÉE-MEIJN, N. P., 1970. Een hydrobiologisch onderzoek van de Renkumse Beek. *Levende Nat.* 73: 7—11.
 BRANTJES, N. B. M. & L. W. G. HIGLER, 1970. Een numerieke vergelijking van de macrofauna in Stratiotes-verlandingen. *Meded. hydrobiol. Ver.* 4 (2): 87—92.
 CREMERS, J., 1937. (Mededelingen over Trichoptera in Zd-Limburg). *Natuurh. Maandbl.* 26: 13—15, 117—120.

- DRESSCHER, Th. G. N., 1954. Iets over de flora en fauna van de oeverzoom van het IJsselmeer tussen de uitmonding van het Zwarte Water en Harderwijk. *Verslag Zuiderzee-Commissie* 21: 283—325.
- DRIFT, J. VAN DER & M. WITKAMP, 1960. The significance of the break-down of oak litter by *Enoicyla pusilla* Burm. *Arch. néerl. Zool.* 13: 486—492, 3 figs. (larve).
- FISCHER, F. C. J., 1934. Verzeichnis der in den Niederlanden und dem Nachbargebiete vorkommenden Trichoptera. *Tijdschr. Ent.* 77: 177—201.
- , 1936. Aantekeningen over enkele Nederlandsche Trichoptera. *Ent. Ber., Amst.* 9: 195—197.
- , 1939. *Tinodes pallidula* McL. in Nederland gevonden. *Ent. Ber., Amst.* 10: 191—193.
- , 1939. Een rectificatie. *Levende Nat.* 43: 314—315.
- , 1940. Merkwaardige Trichoptera, waaronder een voor de Nederlandsche fauna nieuwe soort. *Tijdschr. Ent.* 83: LXV—LXVII.
- , 1943. Trichoptera uit Drentsche heiplassen. *Tijdschr. Ent.* 86: XXVI.
- , 1943. De Nederlandsche soorten van het genus *Limnophilus* (Trichoptera). *Ent. Ber., Amst.* 9: 96—100.
- , 1948. Aanvullingen op de lijst der Nederlandsche Trichoptera (2e Supplement op het „Verzeichnis” van 1934). *Natuurh. Maandbl.* 37: 47—50.
- , 1948. Nieuwe Trichoptera voor Nederland. *Tijdschr. Ent.* 90: XLII—XLIII.
- , 1949. Trichoptera van Ootmarsum. *Tijdschr. Ent.* 91: X.
- , 1949. *Stenophylax alpestris* Kol. in Nederland teruggevonden. *Tijdschr. Ent.* 91: LXVI.
- , 1950. Bron-Trichoptera uit het Ravensbos te Valkenburg, L. *Ent. Ber., Amst.* 13: 1—2.
- , 1951. Een voor de Nederlandse Fauna nieuwe soort van Trichoptera. *Natuurh. Maandbl.* 40: 116.
- , 1955. Zeldzame Trichoptera uit Limburg. *Natuurh. Maandbl.* 44: 15.
- , 1956. Trichoptera uit Zuid-Limburg. *Natuurh. Maandbl.* 45: 67—68.
- , 1957. Vangsten van Trichoptera op licht te Loenen Utr. *Ent. Ber., Amst.* 17: 21—22.
- , 1960. Enkele belangwekkende Trichoptera, waaronder twee nieuwe soorten voor onze fauna. *Ent. Ber., Amst.* 20: 1—3.
- GEIJSKES, D. C., 1936. Twee nieuwe kokerjuffersoorten voor de Nederlandse fauna. *Ent. Ber., Amst.* 9: 261—264.
- , 1937. (Vondsten van nieuwe en zeldzame Neuropteroidea voor de fauna). *Tijdschr. Ent.* 80: LIX—LXIII.
- , 1938. Over de insectenfauna van de Kagerplassen en omgevende wateren. *Tijdschr. Ent.* 81: 14—34.
- , 1968. Neuroptera, Mecoptera en Trichoptera van Goeree. *Ent. Ber., Amst.* 28: 211—213.
- , 1969. Neuroptera en Trichoptera van de Holtmühle in Tegelen (Limb.). *Ent. Ber., Amst.* 29: 45—48.
- , 1969. Aanvullingen op de Neuropteroidea van Goeree-Overflakkee. *Ent. Ber., Amst.* 29: 127—130.
- , 1969. Twee *Triaenodes*-soorten nieuw voor de Nederlandse fauna (Trichoptera, Leptoceridae). *Ent. Ber., Amst.* 29: 201—202.
- , 1969. Odonata, Neuroptera en Trichoptera van Terschelling, met enkele aanvullingen van andere Wadden-eilanden. *Zool. Bijdr.* 11: 8—14 (Bijdragen Faunistiek Nederland I).
- , 1970. Trichoptera van de Malpie bij Valkenswaard N.Br. *Ent. Ber., Amst.* 30: 229—234.
- & J. DOEKSEN, 1949. Nieuwe gegevens over de insectenfauna van Terschelling. *Tijdschr. Ent.* 90: 16—34.
- HIGLER, L. W. G., 1968. Kokerjuffers (Trichoptera) in een verlandingszone van de Vennematen. *Meded. hydrobiol. Ver.* 2: 57—65.

- , 1968. Makro-organismen in de Doodemanskisten op Terschelling. *Meded. hydrobiol. Ver.* 2: 10—19.
- , 1968. De bodemfauna van de Gulp. *Natuurh. Maandbl.* 57: 123—126.
- , 1969. Trichoptera en Ephemeroptera in het Stratiotetum van de plas Venematen. *Meded. hydrobiol. Ver.* 3: 75—82.
- , 1970. The larva of *Cyrnus crenaticornis* (Kolenati, 1859) (Trichoptera, Polycentropodidae). *Ent. Ber., Amst.* 30: 58—60.
- & N. B. M. BRANTJES, 1970. De macrofauna van enige wateren in de Lindevallei. *Meded. hydrobiol. Ver.* 4: 77—86.
- LEENTVAAR, P. & L. W. G. HIGLER, 1966. Duinplas de Muy op Texel. *Levende Nat.* 69: 110—115.
- MARQUET, P. L. & P. LEENTVAAR, 1967. De Mechelder Beek; vervuiling en gevolgen. *Levende Nat.* 70: 209—214.
- MOLLER PILLOT, H. K. M., 1961. De waterwantsen en andere insekten van het Leersumse Veld. *Levende Nat.* 64: 146—155.
- , 1967. Iets over de fauna van onze laaglandbeken. *Levende Nat.* 70: 92—96.
- MUR-ATZEMA, E., 1964. Onderzoek naar de algehele toestand van de Zuid Limburgse beken, Januari 1961—October 1962. Rapport Rivon, 94 pp. (stencil).
- REDEKE, H. C., 1948. Hydrobiologie van Nederland. C. de Boer Jr. Amsterdam, 580 pp., 461 figs.
- SMISSAERT, H. R., 1956. De larven van voor de Nederlandse fauna nieuwe soorten Plecoptera, Ephemeroptera en Trichoptera. *Ent. Ber., Amst.* 16: 89—92.
- , 1959. Limburgse Beken. *Natuurh. Maandbl.* 48: 7—18, 35—46, 70—78.
- VOS, A. P. C. DE, 1941. Zoölogische resultaten van een tocht rond het IJsselmeer van 5—8 juli 1937. *Meded. Zuiderzee-Comm.* 5: 37—50.
- , 1954. De litorale fauna van het IJsselmeer. *Verslag Zuiderzee-Commissie* 19: 268—276.
- , 1954. Over de oever- en bodemfauna der binnendijkse kolken langs het IJsselmeer. *Verslag Zuiderzee-Commissie* 20: 277—282, losse tabel V.
- , 1960. Crustacea, Vermes en Insecta verzameld en gedetermineerd. In: Hydrobiologie van de Oisterwijkse vennen. *Publities. hydrobiol. Veren.* 5: 79—82.
- WERF, G. J. VAN DER, 1944. Een onbekend Trichopteren-larfje, *Orthotrichia angustella*. *Tijdschr. Ent.* 86: 83—85.
- WERFF, A. VAN DER, 1952, In: De Gerritsflesch bij Kootwijk. *Publities. hydrobiol. Veren.* 4: 1—22, 1 kaart, 1 tabel.
- WILLEMSE, C., 1949. (*Limnophilus ignatus* [recte: *ignavus*] McL te Kerkrade). *Natuurh. Maandbl.* 38: 94.
- , 1956. (*Hydropsyche angustipennis* Curt. (Foto van vangnetje larve)). *Natuurh. Maandbl.* 45: 119.

Te koop wegens plaatsgebrek tegen elk aannemelijk bod 212 insektenladen met glazen deksel, maat 30 bij 39 cm, met afdekbare rekken. Te bezichtigen na telefonische afspraak.

M. P. PEERDEMAN, tel. 020—157716.

Een loopkever nieuw voor Noord Holland. Onlangs werd mij een kever toegezonden ter determinatie controle door de heer F. PETERS te Purmerend. Het bleek een mooi gaaf exemplaar van *Chlaenius vestitus* Payk. (BRAKMAN 154), dat door hem werd verzameld in de Purmer. Voorzover ik kan nagaan is deze soort nieuw voor Noord-Holland. Het dier werd op 15 augustus 1971 gevonden onder een zware balk die er, getuige het feit dat het gras eronder nog groen was, nog niet lang geleden kon hebben. Het viel door zijn eigen prachtige groene kleur niet direct op tussen het gras.

Onder dezelfde balk werden nog enkele andere loopkevers verzameld, nl.: *Clivina collaris* Hbst. (BRAKMAN: 51), *Pterostichus vulgaris* L. (BRAKMAN: 288) en *Agonum dorsale* Pont. (BRAKMAN: 340).

J. BOS, Museumlaan 34, Koog aan de Zaan.